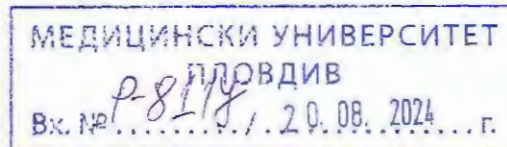

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ И ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАУЧНО ЖУРИ, НАЗНАЧЕНИ СЪС ЗАПОВЕД № Р-2444/16.07.2024 Г. НА ЗАМ.- РЕКТОРА НА МУ-ПЛОВДИВ ПО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ 'ДОКТОР' В КАТЕДРА ПРОТЕТИЧНА ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА, ФДМ, МУ – ПЛОВДИВ

Становище

от доц. д-р Николай Асенов Апостолов, доктор
МУ-София, ФДМ, бул. „Св. Г. Софийски“ 1, 1431

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'
докторска програма „Протетична дентална медицина“

Автор: Д-р Виктор Йорданов Хаджигаев

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: „Протетична дентална медицина“

Тема: 'ПРИЛОЖЕНИЕ НА ЕНДОКОРОНИТЕ КАТО МОСТОКРЕПИТЕЛ'

Научен ръководител: Доц. д-р Стефан Златев, дм, Катедра „Протетична дентална медицина“, ФДМ, МУ-Пловдив

I. Общо представяне

Структурата на представения за рецензия дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в Правилник на МУ-Пловдив и съдържа подзаглавията: въведение, литературен обзор, анализ на лит. обзор, цел и задачи, собствени изследвания – материал и методи, резултати и обсъждане на резултатите, изводи, приноси, библиография, приложения. Представени са и публикациите на автора във връзка с дисертационния труд и приносите му.

Публикации и участия в научни специализирани издания или форуми:

Пълнотекстови публикации:

1. Hadzhigaev V, Zlatev S, Apostolov N, Kazakova R, Yankova M, Todorov R. Use of endocrowns in everyday practice - a survey. Dental Medicine. 2021;103(1):20–25.
2. Hadzhigaev V, Zlatev S, Manchorova N. Clinical evaluation of tree-unit FPD with endocrown preparation of the distal abutment tooth. J of IMAV. 2017Oct–Dec;23(4):1773–1777.

3. Zlatev S, Kissov C, Hadzhigaev V, Hristov I. Natural language processing as a method for evaluation of factors influencing smile attractiveness. J of IMAB. 2017Oct–Dec;23(4):1784–1789.

Участия в научни форуми:

1. Hadzhigaev V, Manchorova-Veleva N, Zlatev S. Stress distribution in FPD with endocrown a 3D FEA study. In: 2012 IADR/LAR General Session. Iguacu Falls, Brazil: IADR; 20–23.
2. Hadzhigaev V, Manchorova N, Zlatev S, Kalachev Y. One-year clinical evaluation on conventional and endo-crown retained three-unit FPDs. Pilot study. In: Continental European and Scandinavian Divisions Meeting of the IADR (Antalya, Turkey). Antalya, Turkey; 2015.
3. Hadzhigaev V, Zlatev S, Manchorova N, Kalachev Y. A survey of dentists on the application of endocrowns in their daily clinical practice. In: Folia Medica. Suppl. 1. 2015

Самият **дисертационен труд**, представен ми за становище, е написан на 160 страници и е онагледен със 17 диаграми, редица висококачествени фигури и приложения. Библиографията включва 244 литературни източника, от които 16 са на кирилица, а останалите на латиница. Включва множество съвременни научни изследвания.

Дисертационният труд е структуриран, както следва: 1 стр. използвани съкращения, 2 стр. въведение, 31 стр. литературен обзор, цел и задачи, 117 стр. собствени изследвания и обобщението им, библиография и автобиография.

II. Дисертационен труд:

1. Актуалност на тематиката:

Актуалността на разработвания проблем в научно и научно-приложно отношение е подчертан още във **въведението** на дисертационния труд, като е засегната тематиката относно ендокороните и специфичното им приложение като крепители при изработване на мостови конструкции. Критичният сравнителен анализ на материалите, техниките и технологиите, видовете препарационни граници и връзката с мостовото протезиране имат висока степен на актуалност в научно и научно-приложно отношение.

2. Познаване на проблема:

В **литературния обзор** подробно и последователно се разглеждат материалите, техниките и технологиите, видовете препарационни граници и връзката им с мостовото протезиране. На финала е извършен прецизен **анализ на литературния обзор** и са формулирани напълно изяснените, недостатъчно изяснените и нерешените научни въпроси, които логически водят до избор на цел и задачите към нея.

3. Материал и Методика на изследване:

Целта и поставените задачи са екзактно формулирани, съответстват на заглавието и съдържанието на дисертационния труд:

Задача №1. Да се проучи чрез анкетен метод информираността на лекарите по дентална медицина за приложението на ендокороната в денталната практика.

Задача №2. Да се изследва площта на препарираната повърхност (площта на свързване) при два препарационни дизайна – класическа и ендокорона с околовръстен праг.

2.1. Създаване, апробиране и валидация на метод за измерване на площта на сложен геометричен обект.

2.2. Изследване на разликите в площта за адхезивно свързване при двата препарационни дизайна.

Задача №3. Да се проучи фрактурната устойчивост на тричленни мостови конструкции изработени от керамика на циркониевия диоксид.

Задача №4. Да се направи клинична оценка на безметални тричленни мостови конструкции с различни дистални мостокрепители – конвенционална корона и ендокорона.

Материалът, върху който са проведени изследванията, е достатъчен за извеждане на статистически достоверни научни резултати. За целите на представения ми дисертационен труд са изследвани 228 анкети сред лекари по дентална медицина, 15 тестови единици-екстрахираны зъби, създадени са фантомни модели във връзка с типове обеззъбяване, както и 66 пациента.

Избраните методи на изследване позволяват постигане на поставената цел и получаване на адекватен и обективен отговор и анализ на задачите, решавани в дисертационния труд.

Изследваният материал, както и приложените за целта методи, са предпоставка за получаване на достоверни и ценни научни резултати.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Резултатите, които са получени по всичките четири задачи, с техните подзадачи, са достоверни, правилно статистически обработени и изчерпателно представени в дисертационния труд. Всички те имат подчертано ценен и научно-приложен характер

В обсъждането на резултатите е проведен сравнителен анализ с подобни научни изследвания на други автори, като са изтъкнати причините за разликата или съпадението на установените данни. Подчертани са резултатите, които са принос на докторанта и имат значение в научно и приложно отношение.

Изводите са добре формулирани и в тях се подчертава значимостта на дисертационния труд. Особен интерес за мен представляват следните изводи:

Основната част от анкетитаните ЛДМ смятат, че ендокороната има бъдеще в денталната практика и биха я използвали като мостокрепител.

Площта за адхезивно залепване на ендокороната е над 25% по-голяма в сравнение с класическата корона.

Ендокороната може да се използва както алтернатива на класическите корони при протезирането с безметални мостови протези.

Приносите на дисертационния труд са изтъкнати в него, но с най-съществено значение за мен са:

Създаване на методика за измерване на разликите в площта за циментиране между конвенционални и ендокорони.

Провеждане на клинично изследване за преживяемост и успеваемост на безметални мостови конструкции с мостокрепител ендокорона.

Потвърди се, че безметалните МК изработени от керамика на основата на ZrO_2 са с достатъчна фрактурна резистентност, за да бъдат използвани в дисталната област на зъбните редици.

5. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Публикациите, свързани с дисертацията, представят най-съществените части от дисертационния труд, а приносите на докторанта са значими за развитието на тази специфична научна тематика.

6. Автореферат

Съдържанието и качеството на автореферата са съобразени с възприетите изисквания.

III. Критични забележки и препоръки. Нямам никакви критични или друг вид забележки, а единствената ми препоръка е свързана с бъдещото доразработване на тази богата научна тематика с практическо приложение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Пловдив. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Пловдив за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Хаджигеаев **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Протетична дентална

медицина“, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, ще гласувам категорично с **ДА** и давам своята **положителна оценка за присъждане на образователната и научна степен ‘доктор’** в докторска програма по „Протетична дентална медицина“ за проведеното научно изследване от д-р Хаджигаяев, представено от разгледаните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси.

16.08.2024 г.

Изготвил становището:

Заложено на основание
Чл.5 §1, 6, 7^а Регламент (ЕС)2016/679

Доц. д-р Николай Апостолов, док-

тор